

פְּרֻשֶׁת עֶקֶב

הַפְּטָרָה: וּתְאִמַּר צִיּוֹן (ישעיה מט')

אבות פרק ה'

שְׁמוֹנֶת פְּסוּקֵיהֶ: 111

שְׁכַל הַמְשָׁלִים פְּרָשׁוֹתָיו עִם הַצְּבוּר מְאָרִיכִין לוֹ יָמָיו וְשׁוֹתִיו. (פְּרָכּוֹת ח')

הוֹצֵץ קָטָן הַכַּמּוֹת וְרַב הָאֵיכוֹת לַחֲזֵק לְצוֹתֵיהֶם שֶׁל אַחֵינוּ צְנִי וְשָׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לְאַצִּיחֵם שְׂצֻמִּים

מְאוּצְרוֹת הַהַפְּטָרָה – יִמְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ, סַגּוּרִיא ? **חֲזַח!**
יְהוֹמִים נוֹצְצִים מִהַפְּטָרַת הַשְּׁבוּעַ בְּמִיחָד בְּשִׁבְלֵי

לְקַחֵי הַפְּרָשָׁה לְשַׁבַּת – עֲצוֹת וְהַנְהָגוֹת מִחוּץ לַהֲקָדוּשִׁים
הַתְּשׁוּקָה לְשַׁבַּת קְדוֹשׁ

פְּלִפְלִין מִפְּלִפְלִין – (סְדָרָה 36)
הֵאֵם יֵשׁ עֲדִיפוֹת לְהַדְפִּים סְפָרִים דּוֹקָא בִירוּשָׁלַיִם ?

חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלֶךָ י' חֲזַח!
שְׁעָרֵי דַמְעָה לֹא נִנְעָלוּ

"יֵהֵב לֵיהָ יְדֵיהָ, וְאוֹקְמֶיהָ" לֵב בּוֹעֵר וְכֹסוּפִים לְהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ **מִהָאֲדָמוֹר**
אֵשׁ לְהַבִּית שְׁלֵהֶבֶת כְּט' מְקַבֵּץ חֲדוּשִׁים – סוּד לֹא מִרְבַּכֶּם **מְקַאֲמַרְנָא וְצ"ל**

מִהָאֲתַבְתִּי תוֹרַתְךָ אֵב - יְדַבֵּר הַסְּמוּי מִן הָעֵץ
יְמַאי פְּרַתָּא דְמַלְכָּא ? דָּא צְלוֹתָא

הַכְּנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבַּת קוֹדֶשׁ. (סְדָרָה 75)
רַק אִם נִשְׁמַר שַׁבַּת פְּרָאוּי, נִזְכֶּה שְׁמִשָּׁה רַבְנֵנוּ יַחְזִיר לָנוּ אֶת פְּתָרֵינוּ

מַעֲלַת תַּפְּלַת וְתִיקוּן (סְדָרָה 61)
חֲמֹר הַעוֹבֵר לְפָנֵי הַמִּתְפַּלֵּל

מַעֲלַת לַמוּד הַזּוֹהָר (סְדָרָה 66)
תְּשׁוּקָתוֹ שֶׁל הַקְּבִי"ה – לִמִּי?

דָּרַךְ אַרְץ קְדֻמָּה לַתּוֹרָה (ח') חֲזַח!
מַדּוֹת וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת מִחוּץ לַהֲקָדוּשִׁים – כַּמָּה גְּדוֹל כֹּחַהּ שֶׁל תְּשׁוּבָה

פְּלֵאֵי הַבוּרָא מִבְּשׂוּרֵי אַחְזָה אֱלוֹהֵי (סְדָרָה 40)
רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי – כְּשֶׁהֵלֵב פְּנּוּי מַדְבְּרֵי תוֹרָה...

תּוֹפִינִים לְשַׁבַּת קוֹדֶשׁ
לְמַעַן תִּדְעוּ פִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם, מִבְּרֻכּוֹתָיו שֶׁל בְּלָעָם

הַכְּנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבַּת קוֹדֶשׁ (סְדָרָה 75) – רַק אִם נִשְׁמַר שַׁבַּת פְּרָאוּי, נִזְכֶּה שְׁמִשָּׁה רַבְנֵנוּ יַחְזִיר לָנוּ אֶת פְּתָרֵינוּ

ה' אלהיך לך את הברית וגו'. ומרומי ג"כ במלת ע"ק"ב במילואו כזה עיין קו"ף ב"ת גימטריא תחש"ך, שמרמו על ט"ו באב כמאמר המניד הגדול ולזה"ה הנ"ל. וגם בכלל שנותיו של אדם ג"כ כך, העושה תשובה בימי בהרות כשהוא בכל כחו, ויצרו מתגבר עליו ומחמת התבוננותו בגדולת הבורא ב"ה, הוא מפריש את עצמו מן החטא ועושה תשובה ומעשים טובים תשובה זו חשובה היא ביותר כמאחז"ל (ע"י יפ. עה"פ תהלים אא) אשרי האיש מי שעושה תשובה כשהוא איש, אבל מי שכל ימי בהרותו ושהרותו מח עיניו מראות ולבו סתום מלהבין ולהתבונן בגדולתו ית"ש ועסק רק בעניני גופו ובמילי דעלמא, רק בשנתקרבו ימי זקנותו ויום המיתה ויום הדין ממשמש לבוא, וגם תש כחו, כח היצר הרע וכח המתאוה, אז נופל עליו אימת הדין ועושה תשובה, והיא תשובה פחותה כנ"ל ונקראת עק"ב ר"ל סוף ימיו, ואז ממילא תשמעון כי תש כח היצר הרע, ואף על פי כן ושמר ה' אלהיך לך את הברית וגו'. וגם ג"ל עדין, שבשבת צריך האדם לשמור את עצמו במעשה בדבור ובמחשבה, ועל שנים הזוהרנו הכתוב בפירוש על המעשה נאמר (שמות כ) לא תעשה מלאכה, ועל הדיבור נאמר (ישעיה נח יג) ודבר דבר, ודרשו רז"ל (שבת קיג:) שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול, ואלו השנים הם ביד כל אדם הרשות נתונה לשמור את ידו מלעשות ופיו מלדבר ונקרא הנגלות לנו ולבנינו (דברים כב כח), אבל מחשבה בלב ומוח שהם נקראים נסתרות, אינם ביד האדם רק לה' אלהינו, והוא נותן זאת במתנה לזוכה, ולזה רמזו רז"ל באמרום (שבת י) אמר הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ודקדקו בלשונם לומר בבית גנזי ע"ד הנזכר הנסתרות לה' אלהינו, והוא בבחינת המחשבה, שתהיה שבת שמה, פירוש שתהיה המחשבה ג"כ בקדושת שבת, וזה הבחינה היא בבית גנזי דוקא, ואני נתנה במתנה טובה לכל הזוכה. ע"כ צריך האדם לקדש את עצמו בקדושת שבת במעשה ובדבור תחלה, ויבקש מה' שיהיה בעזרו ויתן לו המתנה טובה שיהיה גם מחשבות לבו ומוחו קדושים בקדושת שבת לה', וכשיעשה האדם ע"ז הדרך אזי יעשה צירוף של שם הוי"ה אותיות והי"ה על זה האופן, כי תחלה יקדש את הקו"ל שמרומי באות וא"ו (וחי: רנ:), ואחר כך יקדש את הדבור שמרומי באות ה"א נגד ה' מוצאות הפה והוא ה"א אחרונה, ואח"כ נתקדש מחשבות מוחו שמרומי באות יוד שמרמו למחשבה וחכמה (וחי: קנג: תיז' ת' יפ מא:), ונתקדש מחשבות לבו שמרמו באות ה' ראשונה בחינת בינה לבא (תיז' הקדמה יז). ולזה מרמו הכתוב באמרו והיה עקב תשמעון, ר"ל כשיהיה הצירוף כנ"ל של והי"ה על ידי עק"ב, ר"ל שבת שנקרא עק"ב מלשון סוף כי שבת נקרא סוף מעשה במחשבה תחלה (פי'פס לכה דודי) כי הוא סוף ז' ימי

אחי ורעי קוראים יקרים... הנה פָּרַח מתנוצץ אור שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְאַחַר שְׁחֵלֶף הַלֵּךְ לוֹ הַיּוֹם הַעוֹבֵב צִנְהָה, פִּשְׁעָה צָבָא. יֵשׁ שְׁמֵרָגִישִׁים שְׁנֹנְלָה רָצוֹן מִלְּפָס וּמַעֲפָה פְּזִיכוֹל הַתְּקָה הַרְלוּעָה וְאֶפְסָר הַלְוִיָּד אֶת רַמַּת הַשְּׁמִירָה לְהֵאָר מִפֶּל שֶׁשׁ עֲבָרָה, וְזֹאת הַהַרְגָּשָׁה מִתְּפֹצְלוֹת הָאֵר הַיּוֹר, פִּי הָרִי חֹלֵשׁ אֲלוֹל לְפָנֵינוּ וְאִתּוֹ מַעֲיָעִים יָמֵי הַסְּלִיחוֹת הַמְּקַלְקָסִים וְהַהֲכָנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְמִי שֶׁצָּבַר נִמְלָא צָסוֹג שֶׁל אוֹרֶה פְּזֹאת שֶׁל לַחַץ וְאֶדְךָ לְהַשְׁתַּחֲרַק מִמָּה שֶׁפּוֹצֵל אוֹרָה, נִכְנַס לְמַעַב שֶׁל שְׁחֵנּוֹת וְעוֹלָל לְהַחְמִיץ אֶת עַקֵּר הַעֲבוּדָה לְהַתְּפֹנֵן כְּרִיז לְהִתְאַמֵּץ וּלְהַצִּיחַ בְּהַקְּשָׁה וּבְחֹסֶפֶת קִלְשָׁה וְכָלֵי הַאֵי וְאוֹלֵי. וְנִרְאֶה שְׁנוֹכַל לְצוֹת מַחֲשֶׁה צְבַחְתִּי אֶהְבֶּה וְיִרְאֶה שְׁפָנוֹלוֹ מִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת פְּרָאוּי, וְלָכֵן יֵשׁ לְהֵאָר מִפֶּל מַחֲשָׁה הַמְּפַסְקָת וּמַעֲפָכָה עֲצוּתָה ה' מִפֶּל נִלְוֵד עֲבָרָה ח"ו, וְלִהְתְּחַזֵּק שַׁבַּת צְמַעְשִׁינוּ וְצִדְצוֹרְנוּ וּמְחַשְׁבוֹתֵינוּ וְאוֹלֵי נִזְכֶּה צְמַתְנָה מִה' יִתְבַּרַךְ וּמְמַשָּׁה רַבְנֵנוּ, קֹרֶה לְעֲשׂוֹת מִתְּמַז. **וְהִנֵּהוּ עֶקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֹהִי** וגו' (ו יב). וי"ל ד' למה לא כתיב אם תשמעו כמו שכתוב אם שמוע תשמעו לקול ה' אלהיך וגו' (שמות טו כו) אלא כתיב עקב תשמעון ובגו"ן, דמשמע שממילא יהיה כך. ועוד יש לדקדק מה חידוש משמיענו הכתוב והיה עקב תשמעון וגו' ובעבור זה ושמר ה' וגומר, וכי סליק אדעתא שאם נשמור את כל התורה כראוי שלא ישמור ה' לנו את הברית הלילה? שהוצרך הכתוב להשמיענו ולהבטיחנו ע"ז. ונראה לי על פי מה ששמעתי בשם המניד הגדול וזה"ה (מובא באור המאיר בתחילת הדרוש לר"ה) שאמר עד אשר לא תחשך השמש (קהלת יב ב) זה המשה עשר באב, כי תחשך אותיות ת"ש כ"ה ובמ"ו באב תש כח השמש כדאיתא בש"ס (תענית לא), הי"רר וכו"כ"ב"ים זה ראש השנה והושענא רבא. וגם הרב הק' מבארדיטשוב ולזה"ה אמר (קדו"ל ליקוטים ע"י תעז) ש"מ"ו באב הוא התחלת השנה הבאה בתשובה, על דרך שאמרו חז"ל (סוטה ב) ארבעים יום קודם יצירת הולד מכריזין בו, כי בכ"ה באלול נברא העולם, ומט"ו באב עד כ"ה באלול יש מ' יום, עד כאן דבריו לענינינו. והנה בוודאי החכם עיניו בראשו וכל ימיו בתשובה ומעשים טובים ואינו ממתין עד ר"ה שהוא יום הדין דוקא ישעשה אז תשובה מאימת הדין, אלא תשובתו הוא מיראת השם יראת בושית יראת הרוממות, והיא כל השנה כולה, והיא תשובה מעולה. אבל מי שאינו חכם ואינו משיג גדולתו ית"ש לעבדו ביראת הרוממות תמיד, רק כשרואה יום הדין ממשמש ובא והניע ט"ו באב אז תש כחו מאימת הדין ועושה תשובה בודאי, וממילא כי אריה שאנ מ' לא יירא – כי בט"ו באב ארבעים יום קודם מכריזין כנ"ל, ותשובה זו באמת פחותה היא כידוע, שבאה מיראה תאזה כנ"ל, והוא אמינא שאינה מקובלת כלל, וע"ז הבטיחנו הכתוב ואמר והיה עקב תשמעון, ר"ל עק"ב הוא מלשון סוף, אפילו כשהתשובה הוא בסוף השנה מצד אימת יום הדין, ומחמת זה תשמעון, ומן הדין היא תשובה פחותה מאד, אעפ"כ ושמר

יְבָרֵךְ יְהוָה לְפַעֲמֵי הַאֲשׁוּרָה לַיְלִיל שַׁבַּת פְּנִינָה יִתְבַּרַךְ אֱלֹהֵינוּ לְעַד וָעַד

התורה והמצוות מהר"ם מפא"מ

ואנחנו אליו באלו, ונשקו אליו לאליה, ואתה ושריך לריש צדיק לארץ
לתת. וכד נחמין, אתה ברכו אבן וכו', וכל שריתך דלהון. פאשר צרכו
התפלה, שהו פקוהו של רבונם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. הצרכו שריתו
התפלה עולות מלמטה למעלה, עד שמגיעות לתוך האור של מלאי, ומתעוררים
(למעלה) בתורה האור של מלאי בראותה הצרכה, ועולה התעוררות למעלה,
עד שמגיעים לכפא העליון, מקור כל החיים. ואז יוצאות מאותו המקור העליון
צרכות חרות, ופוגשות אלה באלה, ונושקות אלה לאלה, ובאות ושורות על ראש
הצדיק להריה למטה. וכשיוכרות, מתפצלים האבות והבנים וכל גויותיהם. וזו
דאליו ברכאן לאתערך מעילא לתתא, ברזא דא, ברוד: דא רזא דמקורא
עלאה מבלא, לארץ ולאמשבא ולאנתרא כל בוציגין. ואיהו ברוד (גיא
ברוד) תדיר, דלא פסקין מימיו. ומתפן שירותא דאקרי עלמא דאתי, ואיהו
קצה השמים, דהוא קצה, קצה עלאה איהו. בגין דאית קצה בגוונא דא
לתתא, ואיהו עלמא תתאה. ואקרי אוף הכי ברוד, לקבל תתאי. לארץ
לתתא, ולאנתערך מתתא לעילא בברכאן דעלותא. וברוד (קדמאה) דא
אקרי קמא, ברזא דתקמתא עלאה, דאמלי להווא אתר, בחד שביל דקוב
דאעיל ביה. וסוד הצרכות הללו לעורר מלמעלה למטה בסוד זה: ברוד: זה הסוד
של המקור העליון מהכל, להריה ולהמשיך ולהאיר את כל המאורות. והוא קמדי
ברוד (מכוד), של פוסקים מימיו. ומשם הראשית שנקראת העולם הבא, והוא קצה
השמים, שאותו קצה הוא קצה עליון. משום שיש קצה כמו זה למטה, והוא העולם
התחתון. וגם הוא נקרא ברוד, כנגד התחתונים, להריה למטה, ולהתעורר מלמטה
למעלה בצרכות התפלה. והברוד (הראשון) הזה נקרא פא, בסוד התקמה העליונה,
שממלא אותו המקום, בשביל אחד דקיה שנקנס בו.

מחלק מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה (ח) – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – פמה גדול פתח של תשובה

עין לו אחר מתושבי העיר לנשת אל שמש התברא קדישא, איש יקן הוא
השמש, עין לו, ואולי זכר הוא את האיש אותו אתה מחפש. הגיע התלמיד
אל יקן זה. לאחר שאמר לו את מבקשו, השיבו: "אמנם זכר אני במערפל
אדם זה, אך קורות חייו לא ידועים לי. אם ברצונך, אביא אותך אל חותני
הקשיש, יקן מפלג בן מאה ועשרים, אשר בנדאי הכירו היטב. אמנם יקן
ותשוש הוא, הדבור קשה עליו וגם אגיו בדרו משמע – אך מכין שגשגות
מהבעל שם טוב, בנדאי ישמח לענות לשאלותיך". הביאו הן אל חותנו.
כאשר שמע הקשיש את שאלת התלמיד, התוירו פניו ואמר לו בקול רועד:
"איני רוצה לדבר אודות איש זה, שהיה רשע גמור, ואף את שמו איני רוצה
להעלות על דל שפתי! רק לאחר שהתלמיד ספר כי נשלח הוא מהבעל שם
טוב לחקר אודות האיש – נעמר הקשיש וספר: "איש זה, עליו אתה שואל,
אין קץ למעשיו הרעים. לא די שעבר כמעט על כל התורה בלה, אלא היה
מלשין משחת, מוסר, אשר פמה נפשות מישראל נהרגו על ידי הלשונותיו"
לאחר אנתנתא קלה, נאנח הן ושאל: "אמר נא לי, לשם מה שלח אותך
הבעל שם טוב לחקר על איש זה?" התעטף התלמיד בשתיקה ולא רצה
להשיב. לאחר שהקשיש הפציר בו מאד, הודפף התלמיד ובקול רועד
מהתרגשות ספר לו כל הענין, מתחלה ועד סוף. "מה יקר חסדך אלוקים!"
קרא הקשיש בהתפעלות. "פמה גדול פתח של תשובה אשר מסגלת להפך
אדם רשע פנה ולהעלותו מבירא עמיקתא לאגרא רמה עד לדרגה גבוהה זו
– להמנות בין תלמידי הבעל שם טוב ולזכות להסתופף בצלו!" והיה, אך
סיים את דבריו הנרגשים – יצאה נשמתו של הקשיש בטהרה ונאסף אל
עמיו. (פניני הפתח ח"ב עמוד 249)

מחלק מנחת יצחק

פלאי הבורא רחמנא לבא בעי (40) – לב האדם – פשתלב פנוי מדברי תורה...

ברגע פמימריה אבל תיכף תכוף לו מדרגה האחרת. והמפנה לבו להשיי
תיכף השיי משרה אורו שם כי היראה היא מה שהשיי שואל מבני אדם
כמי שעתה מה וגו' והחכמה מה שהשיי משפיע כמי שיהיב חכמתא וגו' ונא'
כי ה' יתן חכמה וגו'. ואתעדלית צריך להיות מקורם ועו"א (שהשיי"ה) פתחו
לי כהודה של מחס כי די בכייש יראה ואז יושפע בלבו נגדו כך חכמה.
וממילא עיי' החכמה תביא לו עוד יראה ואז תבוא עוד חכמה והוור חלילה
עד שיהיה פתחים שיהיה כו' ואמרו קמאי ובלבד שיהיה נקב מפולש מעבר
לעבר. ור"ל שיהיה ממעמקי לבו התעוררות גמור דעויבת החטא ולעזוב כל
עניני עוה"ז אפי' רגע א' די: צדקת הצדיק

מחלק מנחת יצחק

תופינים לשבת קודש – למען תדעו כי לא על הלחם לבדו יתיה האדם, מברכותיו של בלעם

פיה' יתיה האדם ואת"כ אומר השעם הוא למען הודיעך כי לא על הלחם
לבדו יתיה האדם כי על מוצא פי ה' יתיה האדם וי"ל כי מי שהוא רעב

וכיון שהצרכה הזו עולה, כל הדרכות שלמעלה מומנות לאותו האור של מלאי כפי
להאיר לה. וכל שפן אם היא צרכה שצדיקים מצרכים אותה ומעטרים אותה בעטרות
הדושות בסוד של אמו. אמו הוא סוד הקשרים של כל יהוד והדשה בסוד של רבונו,
ומעטרים אותה הצרכה בעטרות עליונות פלאו. וקודשא בריך הוא אתרעו ברו,
באינון דמברכין ליה, ותיאובתיה בכרכתא דלתתא, דהתיא ברכתא סלקא,
ואתהיר בוציגא דלא נהיר, ואתהיר לה בתוקפא תקיפא, לסלקא לעילא. ועל
רזא דא פתיב, (שמואל א ב) כי מבכדי אכבד, אליו אינון דמברכין ליה
לקודשא בריך הוא. ובזוי יקלו, אליו אינון דלא מברכין ליה לקודשא בריך
הוא, ומנעין ברכתא מפומיהו. והקדוש ברוד הוא מהכלה בהם, ברוחם שמברכים
אותו, ומשוקחו בצרכה שלמטה, שאותה צרכה עולה, ומלאי המאור של מלאי,
ומחזק אותה בתורה חזק לעלות למעלה. ועל הסוד הזה פתחו, (שמואל א ב) כי
מכבדי אכבד – אלה אותם שמברכים את הקדוש ברוד הוא. ובזוי יקלו – אלה אותם
שלא מברכים את הקדוש ברוד הוא, ומנועים צרכה מפייהם. רזא דרזין, לאינון
דידעו חכמתא דמאריהו, למנעו רזא דברכאן, בפסודי אורייתא, ובכל
הנאין וכפופין דהאי עלמא, לארץ ברכאן מעילא לתתא. סוד הסודות לאותם
שיודעים חכמה רבונם, לדעת את סוד הצרכות ממנות הסודים ובכל ההנאות
והכפופים של העולם הזה, להוריה צרכות מלמעלה למטה. פד ברכאן דעלותא,
דאינון תבונא דמאריהו, מתתא לעילא ומעילא לתתא. ברכאן דלא אינון
בעלותא, סלקין מתתא לעילא, עד דמטו נו נהורא דלא נהיר, ומתעדי
(לעילא) בתוקפא, להווא נהורא דלא נהיר, בהתיא ברכה, וסלקא אתערעו
לעילא, עד דמטו לכרסיה עלאה, מקורא דכל חיין. דין נפקו מהווא
מקורא עלאה, ברכאן אתרניו,

מחלק מנחת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה (ח) – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים – פמה גדול פתח של תשובה

אחד מתלמידי הבעל שם טוב שהיה שרוי כל ימיו בעניות גדולה, בהתק
ובדלות. בקשה ממנו אשתו כי בעת בקורו אצל רבו הגדול, יבקש ממנו
להתפלל עליהם ועל מוצבם העגום. אולם בעת שבה התלמיד אצל רבו שכח
את מוצבו השמי, מפיון שראשו ורבו שקוע היה בענינים רוחניים, ולא
התפנה להקדיש מחשבה קלה על עניני "עולם הזה" שלו. אשתו הפצירה בו
שוב ושוב להזכיר את מוצבם לפני הרבי, אך החסיד בשלו – בוש ונכלם
הוא לדבר עם הרבי על ענינים נשמיים וקמריים. כך חזר המעשה מספר
פעמים, עד שפקעה סבלנותה של האשה ונרשה את בעלה מביהמ. מחסר
בררה חזר לבית רבו ושהה שם. כאשר הבחין בו הרבי ושאלו למעשהו,
גזל התלמיד את כל הקורות אותו. למשמע הדברים נענה רבו הבעל שם
טוב באנחה פברה: "אין בדי לעשות מאומה. תקון נשמתך הוא רק על ידי
יסורי עניותי" וחרד התלמיד למשמע הדברים ושאל את רבו: "רבנו יכול
בכוח קדשתו לפעל ישועות. פעמים רבות תקן נשמות נדחות נדפאות;
ומדוע אני, שזכותי להיות תלמידו, אין הרבי יכול לתקן נשמתי ולהוציאני
מעמק הבקא בו אני נמצא?" "דע לך, השיבו הרבי, אף כי תלמידי אתה
ורבה אמנותך – רק על ידי כך תקון נשמתך, מפיון שבגלגולך הקורם,
מעשיך היו רעים וחמאים. אני מציע לך לנסע לעיר פלוגית שם תחקר על
איש בשם פ. ומה היו מעשיו. עליך לדעת, כי נשמתך היא גלגול נשמתו
של איש זה, נרדת לעולם לתקן מעשיך הקודמים, ועקר תקונך הוא על ידי
יסורי העניות בה אתה מצוי!" פנה התלמיד ונסע לעיר זו. הוא חקר אצל
תושבי העיר על אודות האיש שהרבי נקב בשמו – אך איש לא ידע ולא
הכיר שם פנה. פעבר מספר ימים,

מחלק מנחת יצחק

פלאי הבורא רחמנא לבא בעי (40) – לב האדם – פשתלב פנוי מדברי תורה...

אקנב) כפי התרחקות האדם מן הרע והיינו מכל המדות העוה"ז ותשויות
דלגמיו כך הוא מתקרב להשיי ומשיג אורו ית' וכמ"ש השיבנו והאר פניך.
וכן להיפך כפי השגתו מהשיי כך מתרחק מעניני עוה"ז כמ"ש אנכי ולא יהיה
לך. ועו"א אם אין יראה אין חכמה אם אין חכמה אין יראה. חכמה הוא השגת
השיי ויראה הוא מן החטא והא בלא הא לא סני. ויראה נקרא אוצר וכלי
קיבול שהלב מתפנה מכל מיני תשויות וחמדות וממילא הוא כלי פנוי לקבל
ד"ת וכמשי"ל יצא דבר של ליצנות נכנס דבר של תורה יצא דבר של תורה
נכנס של ליצנות. כי כשהלב פנוי מד"ת ממילא הוא מוכן לקבל כל מיני תאוות
כי א"א שיהיה פנוי לגמרי. ולכך הם שניהם ביחד ואין הא' קודם לחבירו רק

מחלק מנחת יצחק

תופינים לשבת קודש – למען תדעו כי לא על הלחם לבדו יתיה האדם, מברכותיו של בלעם

ונועף נרעףך ונאכלך אתהמן אשר לא ידעת ולא דעון אבתך
למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יתיה האדם כי על כל מוצא

וכן אמר שלמה אם חומה היא נבנה עליה מירת כסף וכו' מאי חומה זו. ונר' לומר דאי' בנגמ' השבעתי אתכם בנות ירושלים וכו' השביע הקב"ה לכנסת ישראל שלא יעלו בחומה ויובן עפי' מאמר רב יוסף מיום שחרב בהמ"ק דין הוא שנגזר על עצמינו שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין אלא באין גזרין גזירה על הצבור וכו' וצריך להבין מאי קמ"ל רב יוסף שאין גזרין פשיטא דאין החוש מוחש סובל לגזור גזירה כדי שיכלה מן הישראלי ח"ו אלא דבאמת אם ישראל מתאבלין על הבית יותר מדאי קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפ"ץ על הגבעות דאי אפשר לאחר הנאולה דאי"כ כלה ח"ו וזע ישראל וצריך למהר הנאולה. וחומה היא לשון סיג ונדר וזהו שהשביע הקב"ה את ישראל שלא יעלו בחומה כהאי דרב יוסף הנ"ל וז"ש שלמה אם חומה היא ר"ל אם ישראל משמרין התורה והמצוות בסיג ונדר כמו שתקנו אנשי כנסת הגדולה והבאין אחריהן כגון שניות לעריות וכדומה וא"כ אינו פוגע בערוה, והמצוה משתמרת, וזהו מירת כסף שהיא קיימת לעד אבל אם דלת היא ר"ל ולא סיג היא לוח ארו שאינו מתקיים כל כך שבקל יוכל לפגול

במצוה עצמה. היוצא מזה אם ישראל משמרין את המצוות בסיג ונדר הנאולה ממחרת לבוא וזהו כונת המדרש על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכו' ר"ל סייגים ונדרות שלא יעברו על המצוות ולכך מלאכי השרת אומרים עד מתי לא תרחם ציון. וזהו קול מבשר לציון מפני שציון תאמר עובדי ה' ר"ל שאין לי במה להנאל לכך אמר חומותיך נגדי תמיד כדאי הם חומותיך שתנאלי בהם וא"ש וק"ל: **מִתְרַבֵּץ מִתְרַבֵּץ וּמִתְרַבֵּץ מִתְרַבֵּץ** יצאו פירושו דכתיב השבעתי אתכם וכו' אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפ"ץ כנסת ישראל מפני שכנסת ישראל אינה רוצה לצאת מגלותם ואומרת שמא ח"ו אכשל עוד בחטא וצריך אני עוד פעם לגלות ממקומי והפוכי מטרטא למה לי וז"ש ציון עובדי ה' כי כי איך אוכל לשוב שמא החטא יבוא בי לכך ייעד לה השם ב"ה שיבוער היצ"ח"ר מן הארץ וקול מבשר ואומר מהרו בניך ואם תאמר הנה דוב שכול בדרך לזה אמר **מִתְרַבֵּץ מִתְרַבֵּץ מִתְרַבֵּץ** יצאו היינו שיבוער היצ"ח"ר מן הארץ ושוב אלי ואל תחת מהריסה והחורבן וק"ל: אהבת היונתן **לְבַבְנוּ יִחְיֶינָה**

לקחי הפרשה לשבת – התשוקה לשבת קדש

תשמעון וגומר, פירוש עקב מרמו לבחינת תשובה הנ"ל שבא על ידי זכירת סוף ותכלית של האדם, בחינת עק"ב לשון סוף, גם עקב במילואו נימטריא תשוב"ה ה"י – היינו שעל ידי זכירת העק"ב וסופו של האדם יגיע לבחינת תשובה ה"י שישבו ה' לגבי יו"ד, ועי"ז ושמר ה' אלהיך וגו' היינו ושמ"ר הוא לשון משמר"ת, שמסנן ומזכך השפע ואור שנשפע מלמעלה שיהיה בלי שמרים, היינו בלי שום תערובת נסות הרוח כנ"ל. ויהיה האור אשר נשבע לאבותיך, היינו שיהיה כמו האור שנשפע לאבותינו, כי האות ב"ית של נשבע נתחלף באות פ"א ונעשה אשר נשפע לאבותיך. עוד נוכל לפרש בזה הדרך, דהנה כתיב (שמות כ י) ששת ימים תעבוד וגו', פירוש שכל ששת ימי החול תהיה כל עבודתך ותשוקתך שתקבל בחינת שבת, וכן יתקן מעשיו כל ימי חייו בעולם הזה שיקבל אור ה' לעולם הבא ליום שכולו שבת, היינו על ידי שישמור מצות ה' ותורתו בעולם הזה, ועל ידי בחינת מצו"ה שהוא אותיות הוי"ה ב"ה, היינו שהאותיות מ"צ מן מצו"ה המה בחילוף א"ת ב"ש י"ה, אותיות ראשונות מהשם הוי"ה ב"ה, ואותיות אחרונות ממצו"ה היינו ו"ה המה ככתבן בהשם ב"ה, ועל ידי שמירת המצוה כנ"ל יזכה לאור שם הוי"ה ב"ה ככתבו בלא חילוף ויהיה אז שבת הוי"ה במילואו בלי חילוף. וזה מרומז בפסוק והיה עק"ב במילואו עי"ן קו"ף ב"ית נימטריא שבת הוי"ה, ותרנום אונקלוס מתרגם ויהי הלף דתקבלון, פירוש כשתקבלו הבחינת חילוף שהוא אותיות מצוה שהוא בחינת חילוף כנ"ל, עי"ז יהיה אח"כ ושמר ה' וגו' שתזכו לעתיד לבא ליום שכולו שבת לאור ה' שיהיה השם במילואו וככתבו, שנזכה לזה במהרה כן יהי רצון אמן: בת עין עקב

פלפלין מפלפלין (36) – האם יש עדיפות להדפיס ספרים דוקא בירושלים?

מענו ר' ראובן, ראשית, הנהגה זו נאמרה אודות הדרך להלמד, שהמקום הטוב יותר ללמד ולהבין את התורה הקדושה, הוא בעיר הקדש ירושלים, ועל כן התקינו שיהיו מושיבים מלמדי תינוקות בירושלים, ככ"ב ב"א א, אך מנין לך לחדש שגם על מקום הדפסת ספר נאמר ענין קזה, במיחד שילמדו בספר בכל מקום, לאו דוקא בירושלים. שנית, כל ענין זה של למוד תורה דוקא בירושלים ע"ה"ק, הוא בתוככי חומות העיר השתיקה, וכפי הידוע לי אותו דפוס פלוני שהוקברת, אינו בתוף החומות, אלא מחוצה לה, ומיחכי תתי לקרא לירושלים שמהוין לחומות בשם ציון? משוה כשזעו ככל מ"ה

חדש! חברים מקשיבים לקולך י' – שערי דמעה לא ננעלו

ואשוע שנתם תפלותי, ואע"פ ששערי תפלה ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו, שגאמר ואל דמעתי אל תחרש, ופרש"י מדלא כתיב את דמעתי תראה, ש"מ נראית הוא לפניו וא"צ להתפלל ע"ז עי"ש, מבאר מדברי הגמרא ששערי תפלה בלי דמעות ננעלו, ולכאורה יש להבין א"כ מהו ענין התפלה שנתחבנו בה? ותו"ל למדוהו מקרא ולעבדו בכל לבבכם, איזה עבודה שהיא בלב זו תפלה, ולדעת הרמב"ם הוא מ"ע מן התורה, ולדעת הרמב"ן ו"ל עכ"פ בעת צרה מודה דהוא מדאורייתא, ולכאורה מודע נתחבנו בה, אחרי שננעלו השערים ואין מניחין אותה לפנים כ"א ע"י דמעות, והדמעות צריכים להיות דמעות של אמת ובכל לב, וא"א לצוות ולחייב את האדם בהם, כי הם תלויים בעמק הלב, ואם חסר ההרגש בלב, לא יועיל הצווי עליהם, ואיך אפשר להבין כל ענין תפלה שנתחבנו בה והכי נאמר דמי שאינו יכול להוריד דמעות, יפטר מתפלה כיון שננעלו שערי תפלה, וא"א

ר' ראובן עמל שנים רבות על חבור מיחד ביינו, וכשנזכה להשלימו, החל להתעניין במחירי ההדפסה. לאחר שקבל הדיעות מחירי מפתח דפוס שונים, נועץ בידידו ר' שמעון, שזכה כבר להוציא לאור כמה ספרים, באשר לדפוס שקדאי לו לבהר. השיבו ר' שמעון, ראה, אמנם נכון שאם אתה מחפש אחר דפוס זול, נתן למצא זולים יותר, שאף הם עושים מלאכתם נאמנה ובאופן טוב ויפה, אלא שאם אתה רוצה לדעת היכן נהגתי להדפיס את ספרי, אני רגיל להדפיסם דוקא בדפוס פלוני שבעיה"ק ירושלים תובכ"א, מבין שמקרא מפרש הוא גם בישעיה (ב' ג), ונס במיכה (ד' ב'), כי מציון תצא תורה.

שיבנסו? אתמהו! ואפשר לומר דמ"ש בנמרא דברים העומדים ברומו של עולם ופרש"י זו תפלה, מורי מתפלות שהתפללו בדחילו ורחימו, דאל"ה לא פרחית לעלא בדברי הוזה"ק הג"ל, אבל אעפ"י שהוא בדחילו ורחימו ועולה למעלה, א"א שיבנסו, כי נגעלו השערים לתפלה שהוא בלי דמעות, ולכן עומדים ברומו של עולם, כי כבר עלו למעלה, והשערים נגעלים וא"ש משפרש"י ז"ל דברים העומדים ברומו של עולם על תפלה דוקא, ולא על שאר מצות, כי נשתנה מצות תפלה משאר מצות, כי בשאר מצות אם נעשית המצוה בדחילו ורחימו, פרחית לעלא, ונכנסת בבית גגזי המלכא, משא"כ מצות תפלה, כיון דשערי תפלה נגעלו, א"א להיות נכנסת, וע"כ עומדים ברומו של עולם, ואם א' בא ומוריד דמעות של אמת בתפלתו, נפתחו השערים, ואז יבנסו ויכללו בתפלתו, כל אלו התפלות העומדים שם ויש להם תקוה, וא"ש מה שנתחייבנו במצות תפלה אע"פ שהשערים נגעלים, אבל סוכים ויהיה להם תקוה ויבנסו כנ"ל. ומ"ש בגמ' דבני אדם מזולזלין בהם, יבאר לפי הג"ל, דלכאורה כיון דנגעלו השערים בלא"ה, ואין מניחין התפלות לכנס, א"כ היה מקום לזלזל בהם, ע"כ אמרו חז"ל אלו דברים העומדים ברומו של עולם, ועומדים שם ומצפים עד שיבנסו, וסב"ס ויהיה להם תקוה ע"י שיכללו בתפלה של דמעות, על כן קראו חז"ל תגר על בני אדם שמוזולזלין בהם. והנה אמרו חז"ל (ברכות י' ע"ב) אריב"ח משום רשב"א המתפלל צריך שיכונן את רגליו, שנאמר

וירגליהם רגל ישרה, ובטור הובא בשם הירושלמי פלגתא בזה, חד אמר כמלאכים דכתיב וירגליהם רגל ישרה, וחי' ככהנים שהיו הולכין עקב בצד גודל, ונקטין כמ"ד כמלאכים דכ"ן משמע בתלמוד שלנו, ועוד איפסיקא הלכתא בשו"ע מ"ש הרוקח דצריך לילך ג' פסיעות קדם התפלה להכין עצמו לתפלה, וגם אפסיק הלכה בש"ע שירחיק מלא קומתו מלאחוריו כדי שיוכל לפסע ג' פסיעות מלאחוריו, עכ"פ יש מצות פסיעות בתפלה, ופרטי המצוה נעשים ע"י הרגלים, כגון עמידה בתפלה, שצריך שיכונן את רגליו, וג' פסיעות לפני התפלה, וג' פסיעות לאחריה. ומעתה אפשר לומר, דמ"ש מצות שאדם דש בעקביו, כגון רז"ל על מצות תפלה שנעשית ע"י פסיעות ובעקביו, ומ"ש בגמ' דבני' מזולזלין בתפלה, מפני דעיקר עבודת התפלה הוא הכונה בלב, כמ"ש חז"ל אינהו עבודה שבלב זו תפלה, וחז"ל למדו מצות תפלה ממי"ש ולעבדו ככל לבבכם זו תפלה, עכ"פ צריך לכונן בה, ובפרט זה של המצוה בני' מזולזלין ואין מכניזין בראוי, וע"כ נקראת מצוה קלה, שהיא קלה בעיני בני' ומזולזלין ככוננתה, וגם דש בעקביו ע"י שפרטי המצוה נעשים בעקביו. וההירה אותנו התורה ויהיה עקב תשמעון, שנשמר גם את מצות קלות מה שהיא קלה בעיני בני' א, ולא יזלזלו בהם, ולדרבננו ההירה התורה על מצות תפלה, שהיא מהמצות שנעשית בעקב, שלא יזלזלו בהם, שאע"פ שהשערים נגעלים, וההירה התורה שלא לזלזל בהם כי סוכים ויהיה להם תקוה. דברי יואל, עקב

”יהב ליה ידיה, ואוקמיה” לב בוער וכסופים להשם יתברך מהאדמור מקאמרנא כט’ – סוד לא מרבכם

בבחינות אלהים כמ"ד וימן לה האלהים וימן לה בחינות מדרגות אלהות כמבאר בפסיקתא ולא יזכה לזה שום אחד מן העמים אפלו הגרים ועל כל זה לא חשק ה' בכם באהבה יורה כח"ן בעת התפלה וכדומה אלא בעת ששמעטין עצמכם עפר ואפר, ונהנו מה, ממש כמל ומבטל אזי חשק ה' באהבה עד בלות הנפש בלבד שיהיה באמת כמל כעפר בריה פחותה אין ממש באמת וזהו כ"י את"ם המע"ט מכל העמ"ם מספר תכל"ת שבזה המעוט הגדול מפשט מכל מדות מבלה כל הרע והרע אור וחיית אלהות יורה כח"ן בתוך לבו האמת ע"כ אמרו לי בחלום משם וכו' וכוה נפרש ויהיה עקב ברחמי שמאי ויהיה עקב שיהיה לה שמחה כשאתה נדוש בעקב מבוה כמבאר בזהר נשא אמר אליהו ר"מ יהיב לי קב"ה רשו לאתגלילא בבית אסורים בקבורה דילך וימן את רשעים קברו ולמעבד עמך טיבו אמר לה ר"מ באומא ערף בשמא דה' לא תאחר בכל יבלתך יהא אגא בצערי סני אין איש עוזר לי לאפקא לי מהאי צערא דאתמר עלי וימן את רשעים קברו ולא אשתמדען בי ואני חשיב בעיניהו בין ערב רב רשיעיא ככלב מת דסרח ביניהו דחקמת סופרים תסרח ביניהו ובכל אתר דש"ראל מפוזין אתהדרו אנון ערב רב רעין על ישראל עאגא דקב"ה ואנשי חיל ויראי חסא מסובבין מעיר לעיר וכל חכמים ואנשי חיל בצערא דחקא בינונא גנים המסלאים כפו חשובין ככלבים לנבלי חרש ואנון ערב רב עתירין בשלוה בחדוה באומא בחי' ה' צבאות אלהי ישראל דכל אליו מליו בכל יבלתך למלאא בהון קמי קב"ה לאחזא דחקא דלחון ע"ש וזהו ויהיה עקב, אז תשמעון והכו. והענין ויהיה עקב במספר אהי"ה אלהים אדני שהוא עקב הידוע וכוד הויה פ' אהיה הויה פעם אדני הוא מספר שני פעמים שמע ישראל יהויה אלהינו יהויה אחד דשחרית וערבית וכוד הויה פ' אלהים הוא ג"כ מספר שני פעמים שיי"א נוסף כמבאר בדברי מרן שיש ארבע קיש בכל יום כידוע והוא נ"ר ישראל הדולק בכל יום על ידי קיש הויה אהי"ה הויה אלהים הויה אדני בהכאה הג"ל והוא סוד בן פ' אלהים מתוק חמ"ן עולה בין פ"ו הידוע ובסום יצר הרע שקטחו על ידי קיש והוא מספר ארבע אלפים בע"ת מספר י"ג בוסמין המבאר בזהר שירי שבת. הלל זמרה עו משפלה נצה גדלה גבורה תהלה תפארת קדשה ומלכות במספר מבון שאנחנו אומרים קדם ק"ש לבסם דין בהמשכות י"ג בוסמין שעלין ארבע אלפים תע"ב ארבע פ' פסוק היסוד וזהו והי"ה עקב כ"ו ס' עקב דע שמבאר במדרש אשר יבטח ב"ה ויהיה ה' כי הבטח באמת ב"ה נעשה ועולה למדרגות השם אבל ילוד אשה העולה, אינו יכול לעלות אלא לצרופ והי"ה כמו שאמר הש"י למשה והי"ה שם כמבאר בזה שיר וכן ויהיה ה' למלה על כל הארץ הוא משיח ויהיה ה' לי וכן להשתחות למלה ה' צבאות הוא משיח מלה של ה' צבאות דאל"כ מה הנחת לבשרים? וזהו ויהיה אע"פ שהשנות לעלות למדרגות ויהיה אע"כ עקב אז תשמעון והוא היחוד כמו שאמרו לי בחלום. ש"י

הנה תהלות לאל עליון וזה אותנו ה' יתברך להוסיף מדור הדש שהתחלנו בס"ד זה מכבר, ששמרתו הפשוטה להלהיב לבות ישראל קדושים לאביהם שבשמים גם במצבים הכי קשים ונסיונות "שלא נדע" הכל לא מדילי אלא מהרב הנאון המפרסם בנגלה ובנסתר בוצינא קדישא חסידא ופרישא בנן של קדושים כקש"ת מוהר"ר יצחק יהודה יחיאל ספרין זצ"ל אב"ד דק"ק קאמרנא בעל "היכל הברכה ואוצר החיים" ועוד.. האדמור"ר מקאמרנא איש קדוש וכל רז לא אגים לה, שופך אור הדש ומצחצח וחדושים שלא שמעתם און ביאורים נפלאים מוזיות שונות המשלמים את הלב ומגלים רק ספח מאור תורתו הזרח תורת אמת, ובאמת שיש בדבריו הרבה משנים בקבלה, ודבריו דברים עמוקים, אף החלק העקרי שנתמקד בו כמדור זה הוא לשונו הנהגה ואהבת ישראל ללא גבול, לשונות של עידוד ותמיכה, הכלה רף ולטוף נפשות פצועות הנוקות כל קף ליחס של אבא אוהב ותומך, ונטע תקנה, והתחלה חדשה. ואור הדש מפציע ומחדש את הבריות בחיית חדשה ולב שמת, ובטוחני שגם מי שלא מבין בסוד הענינים, ימצא מרגוע לנפשו וכו"ש מי שבכר בא בסודם של דברים) ודרך סלולה להתחדש לנער מעליו את כל הצרות וכבריה חדשה להתקרב לאבא שבשמים שאוהב אותנו אהבה שכמעט שכן תמותה לא יכול לתפס ולהכיל, האדמור"ר ממש מלוה אותך יד ביד ומראה לך את הדרך לצאת מהצרה שלך. ולהדבק בו יתברך. ואלו מה שכתב דהקדמה "קחו ספרי והספעתו צו וזמנתי פי לך נבלתי שנתפטר על ידי החכמה זאת בעולם על פי דרכי מן אור שבעת האמים אמון מפלח אמון מקסה רבנו הקדוש אור המאיר אור עינינו וזכאל בן אליעזר בן עקב הרי"ש טוב חשך האיר עינינו באורו נלך עד ביאת וזו ורחמי פלמקיו הקדושים מסמכים מן הקדוש האהב ומחיה השילוני הנביא ואם יתקפה לה אחי על אריות דמונים שהכרח לי מלך המנגד להפיר פסם שאני נסמך משלטה גדולי עולם ואין זי פחד משום פגע ונגע פי כחי רב וענוס פלחיה פתיף. והכרח לי לכפז בן ודמוגו אותי לכך וזאת ואני מסמך דביעי למרן הרי"ש או גלטיז וזי צוה ככרם והכרח לא יגנה". ומעתה, יש להתחזק ולהוסיף קדשה ובפרט בזמן הזה כשבכר תשעה באב מאחורינו וחדש אלול לפנינו ועד... סוף השנה שבאמור בעוד פחות מחודשים אנחנו נצבים בכר ב... כפור ויש לקחת זאת בחשבון. ולכן עכשיו הזמן לנצל הודמנות פז זאת להתאמן ולהתקרב אל ה' יתברך, בסיום כל מאמר נשתדל לסכם את דברי הרב כדי שנוכל לצאת עם "פעקאלע" וה' יהיה בעזרנו. זו ההקדמה תשאר בכל שבוע, אז אם אתה כבר מכיר, פשוט דלג לעיקר התוכן... והפעם... סוד לא מרבכם על קהה הפזלה, מהיכל הקדשה מאמר שבו הכר בתלכות קלמוסו מסביר צבוט טעם את כל "הענינים" שגלו לו בתלום הספיקו ושמעו ורחמי נפקס ויהיה עקב אמרו לי בחלום על פסוק לא מרבכם מפל העמים כמבאר במדרש דברים רבה לעתיד לבוא לרב אתם עתידים להיות דומה לרבכם כי ה' אלהיך איש אכלה וכתוב ויהיה אור ישראל לאש וקדושו ללהבה ע"ש ועתידין ישראל שיהיו במדרגת משה רבנו ואת עצומים יחלק וממנו ועל ידו מקבלין כל ישראל חיות ואלהות ויהיו כל ישראל דומה לרב

